

Izbija vsak šetriček
in valja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na doma
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za šetri leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
opredeljeno v tiskarni
st. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Prejemniki katolič.
št. društva do-
živajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pecamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Recepti se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 12.

V Mariboru, dne 20. marca 1902.

Tečaj XXXVI.

Zaspana politika.

Članek v zadnjem našem listu pod tem naslovom je našel odmev na Kranjskem. Naša izvajanja o zaspanosti v spodnještajerski politiki se v dopisu iz Maribora v napredno-narodnem dnevniku odobravajo. Pričakovali bi, da vsled tega dopisnik v kranjskem listu istotako povzdigne glas, naj se da naši politiki življenje in organizacija. A to se ni zgodilo, ampak obregnil se je zopet ob štajerske duhovnike ter rekel, da so oni vsega krivi, kajti oni so neomejeni (absolutni) gospodarji v spodnještajerski politiki.

Ta trditev se rada ponavlja in mi vemo iz lastnega prepričanja, da jo mnogi, ki malo mislijo, tudi verjamejo. In ker se hoče to mnenje zanesti tudi med kmeti stan ter se v njem vzbuditi nezadovoljnost s stanom, ki stoletja in stoletja že živi z njim v miru in prijateljstvu, zato hočemo danes na to odgovoriti. Naš odgovor bo stvaren in miren ter nima nobenega drugega namena, nego poučiti javnost o dejstvu političnega položaja na Spodnjem Štajerskem.

Kdo ima najvažnejša politična društva na Spodnjem Štajerskem v rokah, posebno ona, ki si prisvajajo pravico, sicer nič delati, a postavljati nam kandidate za različne zbornice? V Mariboru je predsednik političnega društva advokat (dr. Glaser), v Ptujju je predsednik političnega društva advokat (dr. Brumen), v Celju je predsednik političnega društva advokat (dr. Dečko). To so naša najvažnejša društva in

v odločilnih trenutkih so vedno na političnem pozorišču.

Kdo ima spodnještajerske posojilnice v rokah, torej nekako razpoložno pravico čez spodnještajerski denar? V Zvezi slovenskih posojilnic sedi pet advokatov in en duhovnik.* Močno celjsko posojilnico vodi advokat (dr. Serbec) in še ima zraven sebe sedem juristov. Podatki za Južnoštajersko hranilnico nam niso pri rokah. Predsednik mariborske posojilnice je advokat (dr. Glančnik), predsednik ptujske je advokat (dr. Jurtela), predsednik 1. ormoške advokat (dr. Omulec), predsednik 2. ormoške notar (dr. Geršak), predsednik šoštanjske advokat (dr. Mayer), predsednik slovenjebistriške advokat (dr. Urban Lemež). Vse važnejše naše posojilnice niso torej v duhovniških rokah. Nihče pač ne bo zanikal, da je velikega pomena za politiko, v katerih rokah so posojilnice. V deželnem zboru sta med osmimi poslanci dva duhovnika in štirje advokati, torej tudi duhovniki nimajo neomejene (absolutne) večine. V državnem zboru so trije poslanci posvetnega stanu, in samo eden duhovnik.

Kdor torej trdi, da imajo na Spodnjem Štajerskem neomejeno politično gospodarstvo duhovniki v rokah, ta je, kakor bi črešnjevski Kresnik rekel, še zelen politik. Tak ne pozna ali razmer ali ima slab namen, javnost nahujskati proti duhovščini, da bi jo kmetiško ljudstvo črtelo in sovražilo.

Po političnem gospodarstvu spodnještajerske duhovščine mlatiti, je mahanje po

* Podatke smo povzeli iz XI. letopisa Zveze.

zraku. Dejstveno ona ni imela nikdar tako malo v naši politiki govoriti, kakor sedaj. Toda mi smo prepričani, da je to ne boli.

Sedaj ni čas, da mlatimo po kakem stanu, ampak najbolj umestno bi bilo, da se opusti že enkrat neutemeljeno sovraštvo do namišljenega gospodarstva naše duhovščine ter se začne skupno delati za rešitev našega kmeta iz gospodarskega propadanja in za rešitev slovenske narodnosti.

Kmet gre na dan.

Kakor smo že večkrat poročali, želijo kmeti avstrijski poslanci, da se trgovina z žitom na borzi odpravi, ker ta trgovina, ki se vrši večinoma brez žita in samo s papirji, škoduje avstrijskemu kmetu. Na borzi določajo judje in drugi trgovci cene žitu in kmet se mora, hote ali nehote po tej ceni ravhati. Za odpravo te trgovine se je v državni zbornici izvolil poseben odsek in poročevalec v tem odseku je naš slovenski poslanec dr. Miroslav Ploj, zastopnik ptujsko-ljutomerskega okraja.

Vlada pa, ki je odvisna v mnogih ozirih od judov, nič kaj ne gori za odpravo imenovane trgovine, za to skuša, da se napravi postava, ki tudi judov ne bo bolela. Začelo se je vsled tega nekako nasprotje med vlado in kmetiškimi poslanci. V čast tem moramo reči, da se držijo trdno, posebno slovenski poslanec dr. Ploj je bil dosedaj vedno v tem odseku med tistimi, ki so neomahljivi ostali na stališču, kmetu koristnem.

Listek.

Odpadnik.

Dogodek iz življenja. — Spisal Nebriigate.

«Jurij, ali te naj spremljam?» vprašala je Anica svojega brata, trgovskega pomočnika, prišedšega domov na počitnice, ko si je ravnokar zapejal svilnato ovratnico. Deklica, stara kakih 19 let, prikupljivega, nežnega vedenja, oblečena v modro obleko z duhtečim belim klinčkom na prsih in molitveno knjigo v roki, bila je prava podoba nepokvarjene Slovenke. Mirno je vprla kot nebo višnjeve oči v brata in čakala odgovora; a Jurij je molčal.

Globok vzdih izvil se je ubogemu dekletu iz prsij, solze so ji zalile oko in s tresočim glasom je rekla:

«Jurij, ti se sramuješ svoje sestre?! Odkar si začel občevati s ptujskim pritepenem in odkar je prišel k sosedovim nov pomočnik, se me ogibaš in mi na moja vprašanja niti ne odgovarjaš. Oh, prosim te, zapusti vendar tega nasprotnika slovenskega rodu!» . . . —

Jurij je nevoljno mahnil z glavo:

«Pusti me pri miru; kaj me boš učila, ki o vsem tem ničesar ne razumeš. Štajerca mi pa le pri miru pusti, kajti on ima

prav, če trdi, da bi se vsi Slovenci morali naučiti nemški, ker so sicer preveč zabiti.»

«Molči, Jurij!» vsklikne užaljena Anica. «Kam si zašel! Ti zaničuješ torej svoj materni jezik, zaničuješ domovino in se sramuješ svoje sestre. O dobro vem, zakaj bi naj vsi Slovenci znali nemški, ko ni treba. Nam kmetom, ki smo vedno doma, zadostuje jezik slovenski.»

«S teboj se ne bom prepiral!» odvrne jezno Jurij in si hiti oblačiti suknjo.

«Toraj ne izdajo moje prošnje ničesar, Jurij?! O, saj vem, zatajil si svojo mater, ki te je rodila ter te učila prve besede v milem slovenskem jeziku; in ta jezik slovenski ti zametuješ ter se oklepaš tujega. Jurij! Bratec! Kaj bo s teboj?»

Jurij je jezno poveznil klobuk na glavo in godrnjaje zaloputni duri. Zunaj se mu je pridružil Anton, pomočnik v sosedni prodajnici. Bil je dolg, dobro rejen mlad človek, ki se je navzlic slovenskemu imenu Čuk, podpisaval nemško «Tschuck». Oba mladenca sta si pristrčno stisnila roke in se z glasnim «Heil» pozdravila. Potem sta šla naprej pogovarjajoč se nemški in Anton mu je dal kar pet iztisov «Štajerca» ter mu pripovedoval, kako napada v današnji številki slovenske mladeniče in dekleta.

Anica pa se je po odhodu Jurjevem zgrudila na stol in bridko zaplakala. Njeno, v ljubezni za domovino, za mili materin jezik vneto srce, občutilo je globoko žalost nad bratom — odpadnikom. «O kako veselo je bilo pač pred dvema letoma», vzdihalo je potrto dekle, «ko je še brat plamtel za ljubi slovenski rod, ko še ni poznal s sladkimi besedami omamljajočega zapeljivca — a sedaj; — in kedo je temu vzrok?» Ko so bogati trgovci ustanovili nemčurski list, in ker je Jurij bil ravno v službi pri takem trgovcu-ustanovitelju, poprijelo se je tudi njegovo neizkušeno srce tega, svoji mili domovini sovražnega duha. In na počitnicah se je seznanil s pomočnikom domačega trgovca, ki sta potem skupno ponujala in vsiljevala ljudem tuj list. Mnogo mladeničev in odraslih ljudi dobila sta na limanice ter jim skupno naročala nemčursko-slovenske «Štajerca»; le dekleta so se odločno uprle. Pridobila sta komaj dve naročnici. Dekleta so se večkrat shajale, sklenile to in ono ter čitale in širile dobre, v krščansko-narodnem duhu pisane časnike. Mladeniči pa, kar jih je ostalo zvestih materi Slavi, so ustavljali mladeniške zveze.

Pa poglejmo, kaj dela Anica. Najdemo jo tam, kjer smo jo pustili, sedečo na stolu in jokajočo. Molitvena knjiga ji je odpadla. —

Vsled tega nasprotovanja med vlado in kmetskimi poslanci se je začela v javnosti povdarjati kmetska struja med avstrijskimi poslanci. In dobro je, da je javnost svojo pozornost obrnila na kmetske poslance in njihove zahteve. To lahko dobri stvari samo koristi. Kmetski poslanci se bodo bolj skrbno držali svojega stališča in kmetske zahteve se bodo prej uslišale.

Skrajni čas je, da sploh avstrijski kmetski poslanci delajo na Dunaju bolj kmetsko politiko. Za druge stanove, njihove potrebe in njihovo izobrazbo, daje država neštete milijone, za kmeta le par milijonov. Ni se potem takem čuditi, da prehaja naša država iz odlično kmetske države v industrijsko državo. Število kmetskega ljudstva pada in, če še je dosedaj znašalo 60 procentov vsega prebivalstva, bo se kmalu število procentov na račun kmetskega ljudstva zmanjšalo.

Slovenski kmetski poslanci naj vedno skrbijo, da kmetske zahteve ne pridejo z dnevnega reda, ampak da se jim posvečuje vedno več skrbi in pozornosti.

Občni zbor politič. društva v Jarenini.

V nedeljo, dne 9. marca se je zbralo lepo število zavednih kmetov na občnem zboru katol. sloven. političnega in gospodarskega društva v Jarenini. Predsednik G o m i l š e k otvori zbor in poroča o delovanju društva v pretečenem III. društvenem letu. Društvo je priredilo tri politične shode v III. društvenem letu in sicer v Jarenini, pri Sv. Jakobu in pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Krepko je sodelovalo pri prvotnih volitvah za državni zbor, tako, da so bili v župnijah jareninski in šentiljski izvoljeni skoro sami narodni možje. Pritožilo se je zoper krivično ljudsko štetje; vložilo je prošnjo za slov. vseučilišče in za hitrejšo regulacijo Pesnice na poslansko zbornico; povzročilo je tudi, da je šla lani meseca oktobra posebna slovenska deputacija na Dunaj radi regulacije Pesnice. Društvo je imelo v tretjem letu svojega obstanka okoli 160 udov. Dohodkov je imelo 137 K 80 vin., stroškov pa 130 K 79 v. Poročilo o delovanju se je vsprejelo z odobravanjem zborovalcev. Na to je bil soglasno izvoljen novi odbor.

Kot prvi govornik poroča poslanec G r o b i č o svojem delovanju.

Najprej označi postopanje K örberjevo; grof Taffe se je naslanjal na slovanske stranke, dr. K örber pa išče opore le pri nemških

strankah. Dosegel pa vendar je, da državni zbor zopet dela. Poslanec posebno povdarja, da ima mirno vest, da je delal za narod z vsemi močmi. Omenja svoje postopanje glede imenovanja sodnih uradnikov. K örber je lepo govoril o uradnikih, kako se naj ravnaajo, žal, da mnogi med nami postopajo čisto nasprotno. Slovencev terjatev ostane vedno ista: dajte nam slovenščine zmožnih uradnikov.

Važno je sledeče za naše vinogradnike: Po postavi z dne 28. marca 1892 se je dalo brezobrestno posojilo na 10 let, in v desetih letih bi se potem moralo vrniti. Nova postava pa dovoljuje brezobrestno posojilo na 10 let, ki pa se po preteku teh 10 let vrne še le v 20 letih, kar je gotovo jako ugodno za vinogradnike, ki jim je trtna uš ugonobila gorice, pa jih hočejo obnoviti z ameriškim nasadom. Prej je država dala toliko kot dežela, sedaj pa da lahko država tudi več nego dežela. Škoda le, da se vse premalo vinogradnikov oglašča za posojilo pod tako ugodnimi pogoji!

V najvažnejšem celjskem vprašanju je poslanec brezobzirno odkril nevarnost Stürgkovega predloga. V tem vprašanju ni nobenega pogajanja. Če ne bi vlada zadostno varovala celjskih nemško-slovenskih razredov, pa si bodo slovenski poslanci vedeli pomagati — z obstrukcijo! Zborovalci so viharno pritrdili tej izjavi poslančevi. Med vsesplošnim odobravanjem se je izrekla poslancu Robiču iskrena zahvala in popolno zaupanje za njegovo požrtvovalno delovanje. Gromoviti »živijo«-klici poslancu Robiču so odmevali iz srede kmečkih zborovalcev, jasen dokaz, da hodi pravo pot in dela v korist svojim volilcem. Na razna vprašanja je dal poslanec povsem zadovoljne odgovore.

Kot drugi govornik je kaplan G o m i l š e k priporočal zbranim kmetom, da naj v bodoče razodevajo več smisla za gospodarski napredek, naj se poslužujejo vedno svojih političnih pravic ter naj skrbje, da bodo vsi do zadnjega navdušeni Slovenci.

Nato so bile soglasno vsprejete predložene resolucije. Predsednik zaključil zbor in zborovalci so se razšli popolnoma zadovoljni in veseli tega lepega zbora.

Politični ogled.

Državni zbor gre dne 22. marca na počitnice, ki bodo trajale do 9. aprila.

Občinske volitve na Dunaju. Dne 17. marca je volil na Dunaju tretji razred 46 odbornikov za občinski zastop. Izvoljeni

so sami krščanski socijalci, proti liberalcem, vsenemcem in socijalnim demokratom.

Poljedelski delavci na Italijanskem in sicer v Gornji Italiji so ostavili delo. V Vercelli je 6000 delavcev ostavilo vsako delo. Stavka se obrača proti grajščakom, ki kruto in neusmiljeno ravnaajo s svojimi delavci-nekdanjimi kmeti. V Italiji je namreč že zelo izginil kmetski stan z majhnimi in srednjevelikimi posestvi, vse pa so pokupili veliki posestniki, grajščaki in plemištasi. Nekdanji kmetje pa so postali pri plemištasi najemniki in delavci. In ti se sedaj upirajo svojim zatiralcem! Veleposestniki pa pravijo, da ne potrebujejo poljedelskih delavcev, ker bodo polja opustili in imeli samo travnike in pašnike. Bo že moralo drugače biti, ker ljudstvo mora živeti!

Volilna preosnova v Švediji. Švedska vlada je predložila državnemu zboru načrt zakona, s katerim se preminja dosedanja volilni zakon. Po novem načrtu sme vsak moški, ki je dopolnil 25. leto in ima volilno pravico v občini, voliti tudi v državni zastop. Izvzeti so le oni, ki zadnja dva leta niso plačali občinskega ali državnega davka, potem pa vojaki, dokler niso zadostili vojaški dolžnosti. Oženjeni in pa oni, ki so dopolnili 40. leto, imajo dva glasova. Volilna pravica se bo na ta način znatno razširila.

Na Irskem so se začeli nemiri. Od Angležev teptani irski narod misli, da je sedaj najugodnejši čas za upor, ker delajo Buri v Južni Afriki toliko preglavic Angležem. Angleški listi zahtevajo, da se ukrene za Irsko izjemno stanje.

Vojna v Južni Afriki. V svoji zadnji številki smo na kratko poročali o novi velikanski zmagi Burov proti Angležem. Danes podajamo obširneje poročilo o tej veliki bitki. Ta bitka se je vršila na sledeči način. Četrtek, 6. t. m. se je podal angleški poveljnik general lord Methuen z 800 konjeniki, 300 pešci in 5 topovi iz Vryburga v Lichtenburg in se je nameraval naslednji dan združiti s četo 1300 mož pri Nevifonteinu. Med Tevibothom in Palmith-Knilom pa zadene nanj zasledujoči ga burski general Delarey s svojimi oddelki Burov in sicer od treh strani naenkrat. Napad se je izvršil na ta način, da so se Buri z vso silo zagnali na konjih v hrbet Methuenove čete ter proizročili v njej strašno zmešnjavo. Angleške mule so se splašile in bezljale na vse strani. V tej zmešnjavi so bili Angleži tako zavirani na vsakem gibanju, da se niso mogli prav nič braniti. Pri tem pa so neusmiljeno pokale burske puške in v dveh urah je ležalo

Zvonovi so zaklenkali in Anica je preplašeno skočila po koncu, obrisala solze, pobrala knjigo in s klicem: «Moj Bog, kako sem se zamudila!» odhitela brzih korakov v cerkev. Tukaj je pokleknila in goreče molila za tep-tani narod slovenski, za brata, da bi ga Bog zopet spravil na pravo pot.

Jurij pa in njegov tovariš Anton se nista zmenila za glas zvonov, ne za cerkev in službo božjo, temveč izustila nekaj nespo-dobnih besed čez duhovnike in zavila v krčmo.

* * *

Služba božja je končala. Ljudstvo se razhaja in tudi Anica se podviza, da pride poprej domov. Naproti ji pride mladenič visoke vitke postave, prijaznega obnašanja in jo pozdravi:

«Dober dan, Anica!»

Deklica ga začudeno pogleda: «Tako pozdravljaš, Josip? Ali si že pozabil, kaj smo sklenili?»

«Ne zameri, Anica», tolaži jo Josip, «hotel sem te le skušati, ali si ostala zvesta našemu pozdravu: »Bog in domovina!«

«Ti-i porednež, le čakaj!» mu zažuga s prstekom; «včera sem videla, da si čital »Štajerca«; ali ne veš, da mi dekleta ne govorimo s takim, ki čita ta list. Ta sklep hočem tudi izpolnjevati.» In hotela je oditi

mimo njega, pa on ji je smehljaje zastavil pot:

«Nikar se ne šali, Anica. Kako pobalinsko napada sedaj naše duhovnike, naše mladeniške zveze. — Veš, Anica! Jaz čitam ta list le zato, da mu znam potem odbiti njegove nesramne napade ter ga tako pred ljudmi razkrinkati. Sicer pa ne svetujem nikomur, da bi ga čitali, razun onim, ki znajo tudi brati med vrstami!»

«Kako čudno govoriš, Josip; — kaj pomeni to, med vrstami brati?»

Josip se dobrovoljno nasmeje in reče: «To so tisti, ki čitajo laž in obrekovanje, kakoršno se nahaja v »Štajercu« in znajo potem iz tega posneti resnico ter sprevideti podlost njegove pisave. — Čakaj, Anica, kaj pa je s tvojim bratom? poprej sem ga videl, da je z onim Čukom odšel v gostilno. Škoda fanta, da je zašel tako daleč, on bi lahko slovenskemu narodu mnogo koristil.»

Anica je globoko vzdihnila in si otrla solzo. «Molčiva o tem, Josip; kolikor sem si že prizadevala, da bi se spreobrnil, pa vse moje prošnje so bile zaman. — In v krčmo je šel, praviš?»

«Da, — pa dovolj o tem, moral bom domov; pridite po večernici v čitalnico; imamo zborovanje, pa naj vas pride v obilnem številu. — Pa brata pripelji seboj, veš!»

«Bom, ako bo hotel iti!»

«Bog in domovina!»

«Bog in domovina!», zadonelo je iz dekliskega grla — in odhitela je. Josip pa je postal, pogledal za njo, vzdihnil in z glavou zmajal.

«Škoda Jurija, da se nam je izneveril!» Popravil si je slovenski ovratnik in s ponosnimi koraki odšel na nasprotno stran, da še ukrene potrebno za popoldanšnjo zborovanje.

* * *

«Jurij, po večernici je v čitalnici zborovanje; ali prideš?»

«Danes ne utegnem», je kratko odvrnil.

«Vsakokrat si bil navzoč, menda vendar ne bodeš sedaj tako ošaben, da ne bi šel; tudi Josip, s katerim sta si vendar prijatelja, me je prosil naj te povabim.»

«Ako sem ti že rekel, da ne utegnem, pa mir besedi!»

Anica je stopila pred njega povzdignila roke in ga milo prosila:

«Jurij, ako količkaj ljubiš svojo sestro in domovino, pojdi; in če drugače nočeš, pojdi vsaj radi mene.»

Jurij je storil par korakov po sobi ter rekel zamolklo: «No pa pridem!» Vzel je klobuk in odšel.

nad 1200 Angležev. Ranjen je bil v stegno tudi general Methuen, ki je sedel v svoji kočiji, katero so vlekli volji, ranjenega so potem Buri ujeli. Ušlo je le malo številce konjenikov, ki so bežali v Maritzburg in tam sporočili o strašnem dogodku. Tudi drugega poveljnika majorja Parisa so Buri ujeli, a ga pozneje zopet osvobodili pod pogoji. Poleg zmage nad Angleži so Buri tudi zaplenili veliko vozov živil, večino vprežne živine in vse topove. — Zanimiv je bil v tej bitki ta-le slučaj. Buri, ki zaplenijo vsaki hip polne vozove angleške uniforme, so se oblekli vsi v takozvano angleško prstenobarvno Khaki-uniformo. Vsed tega jih angleški vojaki niso spoznali in se je pripetilo, da so Angleži streljali sami na svoje tovariše, meneči, da so Buri in so tako se olajševali poslednjim zmago. — V Londonu je ta novi poraz angleške vojske napravil mučen utis. V dan 8. t. m. ko je došlo brzozjavno poročilo iz Afrike, se je zbiralo pred uredništvu listov na stotine oseb. Mej ljudstvom pa je zavladovala velika nevolja nad vladnimi krogi, ker so isti slepili javnost, da je vojna že končana. Razni listi se čudijo, kako so mogli Buri izvojevati tako zmago in sodijo, da to ni bil le nesrečen slučaj, marveč da je bil posledica nezmožnosti angleške vojske. Naj-novejša poročila javljajo, da je lord Methuen v nevarnem položaju. Ker ni bilo nobenega zdravnika koj pri rokah, se je rana shujšala in mu bodo morali odrezati nogo. Lady Methuen, njegova soproga, ki je bila na potu v Madejro, se je vrnila v Južno Afriko k svojemu soprogu. Ateško, da ga dobi še pri življenju. Buri so sicer sporočili Kitchenerju, da vrnejo Methuena le tedaj, ako jim on vrne Kruitzingerja, oziroma, da ga ne spuste prej da neha vojna. Čuje se pa, da so ga že vrnili in s tem spravili Angleže v veliko zadrego zaradi Kruitzingerja. O Methuenu pišejo, da je bil za Kitchenerjem naj-zmožnejši angleški poveljnik, angleško časopisje pa se strinja v tem, da je ustrelil velikega kozla, ko se je dal zalotiti od Burov. Poslednjim je zrastle sedaj še bolj pogum in pričakovati je, da izvojujejo v kratkem še več zmag nad Angleži.

Dopisi.

Sv. Lenart v Slov. gor. (Šolske stvari.) Človek bi si mislil, da bi tukaj v sredini Slovenskih goric taki ljudje, ki mislijo, da je bolj nobel biti Nemeč, vsaj mir imeli, ne pa vedno svojega nosa vtikali v zadeve,

Anica je nekoliko dvomila nad njegovo obljubo, češ: ali pride ali ne; ko pa ga je zagledala v čitalnico vstopivšega, zaiskrilo se ji je od veselja oko. Jurij je pa prišel iz namena, da bi seznanil ljudi s «Štajercem» in da bi pridobil naročnikov. Toda, krasno ubrano petje, pevcev in pevk, navdušeni govori in živijoklici, vplivali so nanj tako, da je postal ves zamišljen. Vsiljevala se mu je misel, da je «Štajerc» hudoben nemčurček, in on, da rajši pohaja z razuzdanim Antonom, sovražnikom slovenskega jezika, duhovnikov in mladeničev. Sklenil je storiti temu konec in povrniti se zopet v naročje matere Slave. Na predlog Josipa, da naj se osnuje dekliška zveza, je vse enoglasno privolilo in njega sestrico, Anico, postavilo za voditeljico; Juriju se je zbudil nenavaden ponos in vzradoščen je vzdignil glavo. Josip pa je šel ravno mimo njega ter mu molče in krepko stisnil roko, in Jurij ga je prosil za besedo. Ko so odpeli: «Slovenka sem!» naznanil je Josip, da hoče Jurij govoriti; grobna tihota je nastala. Jurij je govoril navdušeno in jedernato, besede so se zlivale v slavospev do predrage domovine slovenske in obraz mu je žarel od notranjega veselja in navdušenja. «Vse za vero, dom, cesarja», vskliknil je krepko, prosil odpuščenja, da je tako dolgo taval v mračnosti ter pozabljal na Boga in

katero se tičejo Slovencev. — Pa temu ni tako in je potrebno, da malo povemo, kako so nekateri «purgarji» delavni proti Slovincem. — Poslušajte! V trgu je po smrti učitelja Kosa prazno mesto učitelja in se je oglasilo 6 prošnikov. Ker so pa ti prošniki za učiteljsko mesto bili vsi — Bog jim ta greh odpusti — Slovenci, so nadučitelj Mohor, trgovec Papst in notar Toplak kot udje krajnega šolskega sveta hoteli, da bi se mesto še enkrat razpisalo in se čakalo tako dolgo, da bi se oglasil kak nemški učitelj. — Ti možaki menda mislijo, da je trg za slovenskega učitelja prelep kraj, da so za slovenske učitelje drugi kotovi dovolj dobri. — Seveda se okrajni šolski svet, v katerem ne sedijo možje, ki bi imeli slamo pod klobukom ampak ki pravico ljubijo, ni oziral na brunne a protipostavne želje naših treh purgarjev, ampak je deželnemu šolskemu svetu predlagal, da se naj izmed prošnikov imenuje učitelj za Št. Lenart.

Vsakdor bi si mislil, da bodo naši «purgarji» zdaj mirovali, ko so prvokrat brez posebnih stroškov tako imenitno pogoreli. — Pa Papst, Mohor in Toplak so drugo iztuhtali: Poklicali so si novoizvoljenega župana Sedmineka in vsi štirje so se z nagrančenimi čeli podali v Gradec, da bi tam delali proti slovenskim učiteljem, ki so za trg prosili. — Če so naše «purgarje» v Gradcu uslišali ali če so jih odvrnili, o tem ni nič slišati.

Vsak človek bo nam pritrnil, da je tako ravnanje nelepo; nadejamo se, da bodo se naši odločilni možje brigali za stvar, da ne bo obveljalo vse, kar se v kaki posilnemški glavi izcimi.

Mohorja, Papsta, Toplaka in Sedmineka pa vprašamo, zakaj vtikajo svoje nosove v slovenske šole, v katerih niti nimajo otrok. — Vsi štirje so privandrali sem k Sv. Lenartu, kjer jim groši slovenskih kmetov dobro dišijo; slovenskemu učitelju pa nikar ne pristijo, da bi si služil tukaj na slovenskih tleh svoj kruh. — To ni lepo.

Mi Slovenci si bomo že zapomnili tako obnašanje; če nočejo Slovencev upoštevati, naj grejo na Nemško. — Kdor hoče med Slovenci živeti in se od njih rediti, jih mora spoštovati!

Državni zbor.

Dunaj, 20. marca 1902.

Deželno brambovsko ministrstvo.

O tej točki je bila obravnava končana že pretekli teden. Danes naznanjamo, da vsa potrebščina znaša 60,828.851 kron. Deželno

brambovstvo samo stane 41,538.373 kron; orožniki 17,303.727 kron. Ti stroški se množijo grozovito. Leta 1892 je stala vsa potrebščina za deželno brambovstvo 37 milijonov kron, a danes že blizu 70 milijonov. Pri tej priliki so se sprejele zopet razne želje n. pr. naj vlada revnim vojakom, ki morajo k orožnim vajam, povrne popotne stroške; naj vojna uprava vse potrebščine za vojake naročuje naravnost pri kmetih in obrtnikih; naj predloži natančno poročilo o uporabi vojaških taks; da se te takse za nižje ljudstvo odpravijo, za bogataše pa zvišajo. Leta 1900 so vojaške takse znašale 2,297.226 kron; obresti od nabranega zaklada 2,024.212 kron; skupaj toraj 4,321.438 kron.

Mej častnike, moštvo, vojaške vdove in sirote se je razdelilo 2,225.897 kron. Premoženje tega zaklada je znašalo koncem l. 1900 49,991.890 kron.

Posojilo dunajskega mesta.

Dunajsko mesto potrebuje veliko denarjev. Sklenilo je mestno starešinstvo, da vzame na posodo 285 milijonov kron. Zavoljo potrebnih pristojbinskih olajšav je bilo treba posebne državne postave in tako je prišla ta stvar pred državni zbor, ki je te olajšave tudi dovolil. Pri tej priliki smo pa slišali zopet stare psovke, katere so metali krščanski socijalisti na socijalne demokrate, a ti zopet na prve. Kričati in psovati znajo eni, kakor drugi. Kam pa se bo potrošilo toliko denarja? Mesto hoče napraviti nove mestne železnice, nov vodovod iz štajerskih planin, električno razsvetljavo in druge reči.

Začasni proračun.

Ministrstvo se je zopet vkanilo. Najprej je upalo, da se še l. 1901 konča obravnava o letnem proračunu za 1902. Ko je videlo, da je to nemogoče, je zahtevalo od zbornice, naj se dovoli proračun za prvo četrtletje (januar, februar in marc 1902). A tudi ta proračun se ni obnesel. Najbrž bo trajala proračunska obravnava do srede meseca majnika. Radi tega je vlada pretečeni teden vložila začasni proračun za april in majnik tekočega leta. V torek 18. marca — se je o tem obravnavalo. Pri tej priložnosti je hudo napadal vodja prusaške stranke Schönerer druge nemške stranke ter njim očital, da one ne marajo vpeljati nemščine kot državni jezik. Končal je pa svoj prusaški govor z živijoklici na nemško državo in tamošnjo vladarsko hišo Hohenzollern. Razne nemške stranke so se zagovarjale rekoč: »Vsaj hočemo tudi mi nemščino kot državni jezik. Toda grozdje

tajil narod, ter da hoče vse to popraviti. Nazadnje je izvlekel tistih pet iztisov «Štajerca», katere mu je dal Anton, da je naj razdeli, ter s slovesnimi besedami: «proč od mene nesramni lažnjivec in obrekovalec», raztrgal in poteptal. «Od sedaj hočem biti zopet vaš, zopet matere Slave zvesti sin!» Gromoviti «Živijo»-klici polnili so na te odločne besede sobo in zrak in s klicem «Anica, odpusti!» «Jurij»; padla sta si brat in sestra v naročje. Pevski zbor je zapel:

Naj viharja moč razsaja,
Hraste cepi, skale taja,
Pahe zemlje naj drobi;
Vendar, kakor siva skala,
Sréd viharjev bođe stala
Večna bo Slovencev čast!

Po končani pesmi nastopili so še nekateri mladeniči-govorniki, popisajoč z živimi besedami butanje sovražnega valovja v slovenski čolnič, hoteč ga požreti, in da se moramo složno in z vsemi močmi vpreti temu navalu. Nato so šli vsaki na svoj dom z veseljem prepričanjem, da bodo kmalo nastopili za domovino boljši časi.

* * *

Minilo je dve leti, odkar se je ustanovila mladeniška in dekliška zveza z bralnim

društvom. Velikanski napredek sta povzročili, ker narod se je začel vzbujati iz svojega spanja, izprevidel je, kam jih vodi «Štajerc» in po vrsti so se mu odpovedali. Nekaj časa je ta nemčurček godrnjal nad te «neumne» kmete, da ga nemarajo več, dokler ni nekega lepega dne počil glas, ki je letel kakor brzozjav od sela do sela:

«Štajerc», ta kramarski nemčursko-liberalni list, je radi pomanjkanja naročnikov že prenehal. Oni dan ga je konjederec na smetišču zakopal.

Mladeniška in dekliška zveza pa je krasno procvitala, ter tako izborna delovala na polju slovenskega naroda, da so jo stavili v izgled. In res; mladina se je kmalu vzdignila in navduševala za narod in se ravnala po geslu: «Biti slovenske krvi, bodi Slovencu ponos!»

Smešničar.

Zakaj ni plašljiv. Vrban: «Kako vam je všeč moj konj, ki sem ga kupil v petek na sejmu?» Tomaž: «Inače je lepa žival, le nekoliko plašljiv in boječ se mi zdi.» Vrban: «To pa že ni res. Moj konj ni boječ ne plašljiv. Saj vendar sedaj že tretjo noč sam v hlevu spi, pa se nikogar ne boji.»

je še preкисло; mi čakamo, da dozori, to je: ko pride primerni čas, bomo tudi mi to izpeljali. Tako je dr. Dszata izjavil: »Zdaj še nimamo dveh tretjin državnega zbora za ta predlog, ki je potreben. Kakor hitro jih dobimo, bomo storili to, česar zdaj še ne moremo.« Nam so zoperni prusaški poslanci ravno tako, kakor nemški naprednjaki in narodnjaki. A prvi so nam ljubši. Ti so vsaj odkritosrčni naši sovražniki, med tem, ko so nemški narodnjaki nekaki tihotapci.

Nov naskok na katoliško cerkev.

Pri obravnavi o državnem proračunu za l. 1902 je prusaški poslanec dr. Eisenkolb psoval zopet katoliško cerkev in njene naprave, znamenje križa, blagoslovljeno vodo in odpustke. Predsednik je vse te psovke mirno poslušal. Govornik je povzdigoval nemško hohenzollersko cesarstvo ter oholi: Mi Nemci smo ljudstvo, ki vladamo celi svet, Mi bi tudi dobili vrhovno vlado, če bi se nam ne upiral rimski papež. Zato se mora ponižati papež in katoličanstvo. Psovalca sta zavrnila Schachinger in Scheicher, rekoč: Naj pusti pri miru protestant Eisenkolb reči, katerih ne razume, kakor tudi katoličani pri miru pustimo protestantovske naprave. Dr. Scheicher mu je rekel: »dr. Eisenkolb ne more drugače, kakor da vedno zgrabi lonc najgrše nesnage, da ž njo oblije katoliško cerkev.« Dr. Scheicher je pojasnoval žalostni gmotni stan katoliških duhovnikov, posebno onih, ki zbolijo ali stopijo v pokoj. Noče pa predlagati zdatnega zboljšanja njihove plače, da se ne bi delujočim stanovom naložila nova bremena, temveč zahteva le neke doklade. Pripovedoval je o nekem češkem duhovniku, ki je vzdignil svojo mesečno plačo, potem pa zbolel. Namestnija je zahtevala, da je moral vrniti denar zdaj, ko bi ga kot bolnik najbolj potreboval. Stroški so sledeči: Osrednje vodstvo 970.000 kron, šolsko nadzorstvo 2.336.700 K, akademije znanosti 319.500 K, statistična osrednja komisija 557.180 K, geološki državni zavod 195.200 K, zavod za meteorologijo in magnetizem 98.1000 K, opazovališče (observatorij) v Trstu 39.325 K, za umetniške namene 921.400 K, starinoslovske namene 522.217 K, visoke šole 15.507,021 K, srednje šole 21.660.434 K.

Srednje šole.

Kakor hitro se konča razprava o visokih šolah, kar se utegne zgoditi v sredo 19. marca (na Spodnji Avstriji ni zapovedan praznik god sv. Jožefa, temveč god sv. Leopolda 15. novembra) se začne razgovor o srednjih šolah. Tu bo pa skoraj vsaki izmed 19 govornikov razpravljal celjsko vprašanje. O tej zadevi je »Slovenski Gospodar« že toliko pisal, da se nam dozdeva nepotrebno dalje o tem govoriti. Vse stranke so poklicale svoje ude semkaj, da so na dan glasovanja o celjskem vprašanju pri redu. Danes je pač težko prerokovati, se-li sprejme Stürgkhov predlog ali ne glasi se takole:

»Vlada se pozivlja, da v bodoče, če mogoče že v začetku šolskega leta 1902/1903 za samostojne gimnazijske razrede z nemško slovenskim učnim jezikom v Celju pod naslovom 15. v § 1 in za dvojezične vspeorednice v Mariboru vproračuna za tekoče leto vstavljena sredstva, to je slovenski pouk na spodnještajerskih srednjih šolah, tako uporabi, da se polagoma nemško-slovenski razredi v Celju opuste, dvojezične vspeorednice na državnem gimnaziju v Mariboru ločijo od zavoda ter ustanovi samostojna slovenska nižja gimnazija s posebnim vodstvom in sedežem v Mariboru.« Nastopili bodo zdaj za Slovence in obče za vse Slovane burni dnevi.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

»Rokovnjači« v Mariboru. Leto dni je menda od tega, kar se je pri neki priliki

izrazila misel, naj bi se enkrat »Rokovnjači« vprizorili na našem odru. Mnogi so odkimali z glavo, češ, ne bo šlo. Včerajšnji večer se je pa videlo, kaj premore pogum, vstrajnost in požrtvovalnost. On, ki je prvi sprožil ovo srečno misel, jo je včeraj na diven način izvršil, in kakor je gospod predsednik čitalniški po igri dobro omenil, gosp. režiser je s svojim diletanti obhajal včeraj svoj triumpf. Včeraj je mogel reči svojim igralcem, kakor Radecki svojim vojakom po bitki pri Kustoci: Vrlo ste se borili vsak posebej in vsi skupaj. Podrobnostij sedaj ne omenjamo, saj igra se bo gotovo kmalo zopet vprizorila, zato še nočemo vsega izdati, rečemo samo: pridi in poglej! Le tega ne morem zatajiti, da nam rokovnjaška pesem, ki se je morala ponavljati, še vedno zvoni po ušesih in da nam je od včeraj posebno srce vneto za vojaški stan.

Celje. Danes se bo menda glasovalo o celjski gimnaziji v državnem zboru. Proračunski odsek priporoča resolucijo, ki se glasi: »Vlada se pozivlja, da v bodoče, če mogoče že v začetku šolskega leta 1902—03 za samostojne gimnazijske razrede z nemško-slovenskim učnim jezikom v Celju pod naslovom 15. v § 1 in za dvojezične vspeorednice na državnem gimnaziju v Mariboru v proračunu za tekoče leto vstavljena sredstva, to je slovenski pouk na spod. štajerskih srednjih šolah, tako uporabi, da se polagoma nemško-slovenski razredi v Celju opuste, dvojezične vspeorednice na državnem gimnaziju v Mariboru ločijo od zavoda ter ustanovi samostojna nižja gimnazija s posebnim vodstvom in sedežem v Mariboru.« Govorili bodo v tej razpravi po dogovorjenem ključu izmed slovenskih poslancev vitez Berks, Žičkar in menda dr. Tavčar.

Porotne obravnave v Mariboru. Dne 13. marca je bila pred sodiščem 26 letna Ivana Šmigoc iz Sv. Marka pri Ptujih in 21 letno Terezija Schlamberger iz Niverc zaradi detomora. Obsojeni sta bila zaradi prestopka varnosti proti življenju, in sicer Šmigoc na 8, Schlamberger na 6 mesecev zapora. — Dne 14. in 15. marca se je obravnavala tožba mestnega načelnika mariborskega magistrata in bivšega okrajnega glavarja Frica Taxa. Tožil je urednika »Arbeiterwille« dr. Schacherla in urednika »Unabhängige Marburger-Zeitung« Maytnerja, ker sta ga smešila in pisala umazane reči. Urednika sta bila sicer obsojena, dr. Schacherl na 400 K ali 6 tednov zapora, Maytner pa na 1 mesec zapora, vendar je vsled te tožbe stališče Taxovo omajano. — Dne 16. t. m. je bila obravnava zaradi tožbe ptujskega peka Ornika, Schröfla in Gspaltla proti odgovornemu uredniku »Südt. Presse« g. Šeguli. Ta se je nekoliko pošalil v listu z Ornikom ter opisal kopanje pod cerkvijo sv. Roka pri Hajdini. Bil je obsojen na 2 meseca ječe. — Dne 17. t. m. bi morala biti obravnava proti postnemu uradniku v penziju, g. Kalchbergu, ki je glavni urednik »Štajerca«. Razžalil je nekega Kristla. Obravnava se je preložila, ker še treba prej mnogo preiskav izvršiti.

V Dramljah so bile občinske volitve, ki so se vršile meseca aprila l. l. potrjene in županom je zdaj izvoljen kmet A. Mastnjak. S tem je ustrezno želji vseh občanov. V svoji prvi seji dne 10. marca 1902 je občinski odbor protestoval zoper Stürgkhov predlog za odstranitev celjske slovenske gimnazije in poslal resolucijo. — Želeti je, da se zdaj konča osebni prepir med tukajšnjimi prvaki in se prične živahnejše življenje v narodnem oziru.

Iz Cvena. Otvoritev poštne oddajalnice na Cvenu smo dne 14. t. m. prav slovesno obhajali; celo možnarji so pokali. Kakor opazujemo, so končani napadi na to napravo, odkar smo tiste, ki so se vanjo zaganjali liki ose, nekje pošteno okrcali. Nekdo je rekel, da bo ta poštna oddajalnica dobro uspevala, ker baje pismonoša, ko je prvokrat dne 15. t. m. nesel v ces. kraljevi poštni torbi pisma od oddajalnice, ni srečal morda kake stare babnice — ampak brihtnega sloven-

skega možaka kmeta, iz Mote. In v to pomozi Bog!

Nekaj lepega. Ko je bil dne 28. febr. na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem vsega zdravilstva ud katoliškega vseučilišnega društva »Danice«, g. Josip Srebrnič, pripel si je poleg slovenske trobojnice (»Danicin« trak) tudi svetinjo Marijine družbe. List katoliškega dijaštva »Zora« piše: »Lahko trdimo, da se na tem vseučilišču še ni svetila ta svetinja na prsih mladega doktorja. To je tudi naravno za doktorja Srebrniča, ker je bil najgorečnejši ud vseučilišne Marijine družbe!«

V Turški vasi pri Slov. Gradcu si želijo pošto. Sedaj nimajo niti poštnega pota, ki bi jim nosil pisma in časopise iz Slovenjega Gradca.

Iz Ljutomera. C. kr. žandarski stražmojster in postajevodja g. Avgust Žagar je napravil pri okrajnem glavarstvu skušnjo za c. kr. okrajnega tajnika z odklo.

Štajerska kmetijska družba je postavila v proračun za leto 1902 potrebsčine 179.260 K. In koliko bo dobila od tega Spod. Štajerska? K večjemu kakega plemenskega mrjasca ali pingavskega bikeca. Družba ima na Spod. Štajerskem le 15 podružnic s samo 940 udi, a za Srednji Štajar jih ima 25 z 2490 udi in tudi za Gor. Štajar, ki se glede kmetijstva vendarle ne morejo primerjati s Spod. Štajarjem, 25 podružnic z 2440 udi. Sicer pa tudi ni čudno, ako ne najde družba pri nas zanimanja, dokler zastopajo v odboru spodnje-štajersko kmetijstvo nemški kmetje, kakor so: Rossmanith, Girstmayr, Binder, Seidler itd.

Marjetice. Pod tem naslovom je izšla v Katoliški tiskarni knjižica namenjena nežni mladini. Nadomestuje letos »Pomladanske glase«. Knjižica se ocenjuje jako dobro. »Slovenski učitelj« pravi: Vse prijatelje otrok prosimo: Dajte mladini to knjigo v roke!

Pri Sv. Ani na Krembergu v Slov. gor. je do 28. marcija t. l. razpisana učiteljska služba v defin. oziroma v prov. nameščenje. Šola je štirirazredna in v III. plač. redu; stanovanje je prosto, možki (samski) prosilci se dobe prosto kurjavo. Kraj je lep, razmere ugodne.

Nov most čez Savo. Mestna občina Brežice namerava zaradi zveze mesta Brežice z deželno Kranjsko med okrajno cesto, ki drži na levem Savskem bregu do broda, in med državno cesto na desnem Savskem bregu napraviti most čez Savo, oziroma čez Krko. Ta most je projektiran v premočrtnem podaljšanju omenjene okrajne ceste in bi imel od levega do desnega brega po vrsti nastopne objekte: 13 m dolgo dovozno klančino ali rampo (pot na izgubo), železni poplavni objekt z 12 m svetlobne širine, železen Savski most z dvema zidanama končnima oporama in zidanim srednjim stebrom. Skupna dolžina železnega mostu z vstetim poplavnim objektom znaša 136 metrov. Dalje 57 m dolg lesen poplavni most s 7 kobilami, potem 158 metrov dolg vozni nasip in drug lesen 48 metrov dolg poplavni most s 6 kobilami, s katerim je sklenjen 27 m dolg vozni nasip do Krke, 73 metrov dolg železen most čez Krko z zidanimi končnimi oporami brez srednjega stebra, 7 m dolgo klančino do stika z državno cesto na Kranjskem. Skupna dolžina projektirane zgradbe bi znašala 519 m. Na prošnjo mestne občine Brežice se glede na zgoraj opisani projekt, ki je v mestu Brežice razgrnjen na občini vpogled, v sporazumu s c. kr. deželno vlado v Ljubljani določuje komisionalno pozvedovanje na licu mesta, na četrtek, 16. aprila. Udje komisije se snidejo ob 9. uri dopoldne na levem Savskem bregu.

Cerkvene stvari.

Duhovniške spremembe. Prestavljeni so č. gg. kapelani: Iv. Jančič iz Majšperga v Kozje, Anton Drogenik iz Kozjega k Sv. Andražu v Slov. gor., Karol Malajner iz Črešnjevca v Majšperg.

Najmirneje umirajo katoličani. Amerikanski pesnik Olivier Vendel Holmes, protestant, piše v nekem svojih zadnjih del: »Kakor me je prepričala dolgoletna moja izkušnja, umirajo katoliki bolj mirni, nego protestantje. Mnogo bolnikov-katolikov sem videl na smrtni postelji in ta pogled na te mirne bolnike me je prepričal, da je ta vera boljša mimo vseh drugih ob smrti. Kakor katolik bi rad umrl, kakor katolik bi se rad uklonil miren neizogibni usodi ter kakor katolik ravnodušno šel v posmrtno življenje.«

Cerkvena slavnost v Ljutomeru. Piše se: Vsled nesreče, ki nas je doletela, mnogo časa v naši farni cerkvi ni bilo slišati orgelj. Z dnem 19. t. m. je zopet drugače. Dobili smo nove orglje, napravil jih je mojster g. Brandl iz Maribora, blagoslovil vč. g. Skuhala. Cerkveni govor je imel ob tej priliki g. Korošec iz Maribora. Upamo, da vam pošlje strokovnjak opis orgelj, katere nam tukaj zelo ugajajo.

Smrtna kosa. V Jaski pri Zagrebu je dne 13. t. m. umrl p. Felicijan Matavž iz reda sv. Frančiška. Rodil se je dne 10. januarja 1817 v Zrečah pri Konjicah; duhovnik postal je v Gorici dne 27. decembra 1845, dne 29. decembra 1895 je v Jaski slavil »zlatomašo«. Imenovanec je kot ljudskošolski učitelj služboval v Kamniku na Kranjskem in pa v Klanjcu na Hrvaškem. Sedanji pokojnik je v svojem trpljenju kot dijak in potem v svojem službovanju kot menih bil občudovanja vreden človek. — Blagej duši svetila večna luč!

Društvena poročila.

Moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Mariboru sta imeli zadnji četrtki dne 13. marca svoje občne zборе. Predsednik, tajnica in tajnik, blagajničarka in blagajnik so poročali o delovanju. Glavna skupščina bo letos v Žalcu ali pa v Št. Jurju ob južni železnici. Pri navetih se je zopet veliko govorilo in tožilo, kako nazadujemo glede šolstva v Mariboru in mariborski okolici. Vsi lepi govori in vse britke tožbe ne bodo nič pomagale. Posebno v mariborski okolici je treba pričeti z delom po gotovem načrtu. Vzbuhati ljudstvo, zbirati je v odločno slovensko stranko proti nemškutarjem, je navduševati za slovensko šolo in delati v nemškutarskih vaseh z vsemi dovoljenimi sredstvi za ustanovitev slovenskih šol, to bi bilo več vredno kakor vsi lepi govori pred ljudmi, kateri so itak dovolj poučeni o nazadovanju našega šolstva v mariborski okolici. Shod je bil dobro obiskan. Navzoči so bili tudi gg. učitelji, kateri so obiskovali poučni tečaj na tukajšnji sadjarski in vinarski šoli.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je ženska podružnica v Mariboru odposlala v društvenem letu 1901/1902 266 K 89 v. Darovali so po 20 K dr. Ferk; po 10 K gospa dr. Glančnik, č. g. stolni župnik Bohinc, č. g. prof. Kavčič in č. g. dr. Medved; po 6 K č. g. Rade Marzidovšek; po 5 K č. g. dr. Jerovšek; po 4 K č. g. kanonik Voh, č. g. Simonič, č. g. Bohak; po 3 K č. g. dr. Mlakar; po 2 K gospe Berdajs, Bezjak, Divjak, Firbas, Hren, Koprivnik, Košan, Košenina, Kregar, Lenart, Majcen, Majcinger, Marin, Matek, Meško, Nerat, Novak, Pavlič, Peče, Pipuš, Pokorn, Rapoc, Schreiner, Ser nec, gđe. Ivanka Ser nec, gospe Simon, Tratnik, Vavroh, Voušek, gđe. Pöschl, Trampuš, gospe Terč, Fistravec, Skvarča, Povalej, Verstovšek, Glaser, Radaj, Rakovec, Arzenšek, Koprivšek, Stegnar, Rosina, Bele, gđe. Janežič, gospodje profesorji Jerovšek č. g. J. Majcen, č. g. Zidanšek, č. g. Štrakl, č. g. Hribovšek, č. g. dr. Matek, č. g. Trop, č. g. Markušek, č. g. Haubenreich, č. g. Janežič. Polovica čistega dohodka Mlinar in njegova hči 73 K 89 v; troški 3 K, ostane 266 K 89 v. Razven tega so rodoljubne gospe nabrale za božičnico v otročjem vrtcu sv. Cirila in Metoda 107 K 20 v. Darovali so po 10 K dr. Jernej Glančnik, prof. Kavčič;

po 6 K č. g. Vreže; po 5 K dr. Medved, dr. Firbas, č. g. stolni župnik, dr. Jerovšek, dr. Pipuš; po 4 K gospe in gospodje Matek, Majcen, dr. Glaser, Marzidovšek, dr. Mlakar; po 3 K gospa Micka Glaser in dr. Rozina; po 2 K gospe Marin, Koprivšek, Peče, Povalej, Tratnik, Pöschl, Ser nec, Košan, Voušek, gospodje Korošec, Zidanšek, Štrakl; po 1 K 20 v gospa Koprivnik; po 1 K gospe Arzenšek, neimenovana, Vavroh in gospodje Bahovec in neimenovan. Za navedeno vsoto so čestite šolske sestre nakupile obleko ubogim gojencem Cirilovega vrteca, ter jih vpričo velike družbe obdarile. Naj bode tukaj tudi njim izrečena srčna zahvala za njih trud. Končno pride še mariborska slovenska šola, za katero je ženska podružnica nabrala 334 K in sicer na ta način: Čisti dobiček piknika, katerega so priredile gospe čitalniških udov 190 K, g. dr. Glaser mesto venca rajnemu dr. Jagodiču 10 K, polovico čistega dobička na dan skupščine 124 K, č. g. prof. Kavčič 10 K. Da je požrtvovalnost mariborskih Slovencev res velika, razvidimo iz tega, da je preteklo leto samo ženska podružnica nabrala 708 K 9 v.

Jareninskega kat. slov. političnega in gospodarskega društva novoizvoljeni odbor se je sestavil tako-le: Predsednik: Fr. Thaler, veleposestnik v Št. Ilju; podpredsednik: Alojzij Kramaršič, kaplan v Jarenini; tajnik: Alojzij Drozg; blagajnik: Alojzij Herič; odborniki: Anton Lorber, Jožef Polančič, Leopold Zupanič, Ivan Kapler, Jernej Frangež, Franc Cimperc; namestniki: Ignac Zupanič, Jožef Jager, Fr. Štancer, Fr. Plateis. — Daj Bog, da bi društvo, prevažno za obmejne Slovence, tudi v IV. društvenem letu tako krepko delovalo, kakor v prvih treh letih obstanka, v katerih je priredilo nič manj nego — 17 političnih shodov.

Na političnem shod v Jarenini se je med viharnim odobravanjem izrekla zapupnica in zahvala poslancu Robiču za njegovo požrtvovalno delovanje in junaško nastopanje na Dunaju, poslancu Morsey-u pa se je izrekla nezaupnica. Nadalje so bile sprejete še sledeče resolucije: 1. V celjskem vprašanju naj ostanejo slovenski poslanci neupogljivi in naj takoj začnejo z obstrukcijo, ako vlada ne bo varovala celjske slovenske gimnazije. 2. Regulacija Pesnice se naj izvrši najhitreje. 3. Vinska klavzula se naj odpravi. 4. Zoper ponarejanje vin se skleni postava. 5. Ministrski predsednik Körber naj nemudoma preišče protipostavno postopanje uradnikov na Južnem Štajerskem ter naj odločno tirja, da se tudi ti vestno ravnajo v smislu njegovega govora, v katerem jim je nedavno tako lepa navodila dajal.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Hoče 17 K, Sv. Martin na Paki 10 K, Podgorje 16 K 21 v, Pesnica 16 K 72 v, Hajdina 26 K, Sv. Jurij na Pesnici 70 K, Belevode 4 K, Sv. Lovrenc v Puščavi 8 K, Sv. Urban pri Ptuj 176 K 7 v, Stoperce 10 K, Teharje 44 K 50 v, Črešnjice 5 K 50 v, Negova 7 K 80 v.

Konjice. Tukajšnja podružnica družbe sv. Cirila in Metoda ima svoj občni zbor v nedeljo dne 23. t. m. ob 3. uri popoldne v čitalniških prostorih. Istotam se priredi v korist te družbe koncert v soboto dne 22. t. m. ob 8. uri zvečer.

Od Sv. Jerneja pri Konjicah. Slavna posojilnica v Konjicah je darovala našemu bralnemu društvu za letos prispevek 10 kron. Društveni odbor se ji za ta blagodušni dar najiskreneje zahvaljuje.

Kmetijska zadruga v Makolah ima dne 26. marca ob 9. uri zjutraj svoj redni občni zbor. — Vspored: 1. Podučni govor; 2. sprememba pravil; 3. volitev načelstva in nadzorstva; 4. nasveti. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz drugih krajev.

Žalosten dogodek. V Plevlju v Novem bazaru je stotnik Obpacher kazal svoji, pred dvema mesecema poročeni 22 letni ženi,

staro turško puško. Puška se je sprožila in mlada žena se je od kroglje v srce zadeta mrtva zgradila.

Novi topovi, ki se bodo lili v kratkem, ustrelili bodo po 18 do 20 krat na minuto. Vedno večje iznajdbe v škodo ljudem!

Čudno snidenje. Pred 27. leti so ukrali ciganje farmarju njegovo štiriletno hčerko Nino Bruce v Mount Gil v Ameriki in jo odvedli s seboj po svetu. Kmalu potem je njena mati od prevelike žalosti umrla, oče pa je mirno živel sam za se in razpisal večje nagrade, da bi dobil zopet edino hčerko nazaj. Vse prizadevanje je bilo zaman. Nedavno temu pa je nehal stari farmar žalovati in je sklenil se oženiti. V ta namen je dal v liste oglas, da bi rad začel dopisovati s tridesetletnim dekletom. Oglasila se je neka »Amy Frantz« in ko ji je farmar poslal denarja, ga je prišla obiskat. Med pogovorom o rodbinskih odnošajih ni vedela deklica nič gotovega povedati, vedela je le, da so jo ciganje ukradli, ko je bila še čisto majhna. Kot spomin na svoje stariše je imela majhen medaljonček, katerega je nosila kot otrok okrog vratu. Ta medaljonček je farmar spoznal in padla sta si okrog vratu oče in hči. Sedaj je ostala hči pri očetu in farmar je izgubil popolnoma vse veselje do ženitve.

Otrok z dvema glavama. V Kankakee Illinois v Ameriki je bil rojen otrok z dvema glavama. Druga glava mu je nekoliko za tretjino manjša in je zraščena zadaj za normalno glavo. Dasi ima ista lepo obliko, vendar niso obrazne poteze na nji do cela razvite. Poklicani zdravnik je mnenja, da je mogoče izrastek še odstraniti, dasi morajo preteči preje trije meseci, predno more pričeti z operacijo, ki se pa tedaj ali kdaj pozneje morda ne bo povoljno iztekla. Otrok je sicer popolnoma zdrav.

S koščkom mesa se je zadušil v gostilni Mihe Smoleta v Šmarji pri Ljubljani v nedeljo zvečer Janez Okoren, posestnik iz Blata. Popival je celo nedeljo v Šmarji. Okrog 10. ure zvečer si je privoščil juhe in mesa. Zalagal je prehitro in prevelike kose. Osodepolni košček mu je ostal v grlu in bil je v par minutah mrtev. Njegovi »bratci« mu niso mogli rešiti življenja, četudi so mu »gajželnec« porinili v grlo. Njegova žena, ki je drugo jutro prišla po njega, ga je dobila že v mrtvašnici. Zapustil je šest nepreskrbljenih otrok.

Zopet velikanski potres. V Mali Aziji je potres razrušil v mestu Tschangai 3000 hiš. 20.000 ljudi je brez strehe.

Madžari ginejo. Madžar Eugen Varga je izdal spis, v katerem dokazuje, da je Madžarov vedno manj. V zadnjih 10 letih je število porodov od 44 procentov padlo na 37. Leta 1890 je še bilo 13 županij čisto madžarskih, zdaj pa jih je le šest. Najmanj ljudi se rodi med kalvini, tam pride na 100 ljudi na leto samo 18 otrok. Tega je krivo razuzdano življenje. Madžari si hočejo pomagati s tem, da pomadžarujejo slovansko deco, pa jim ne hasni tudi to.

Veleizdajstvo v Varšavi. V Varšavi je bil nedavno aretiran polkovnik ruske armade Grimm, priložnik generala Puzycevskega, ker je prodajal nemški vladi ruske mobilizacijske načrte. Opomniti nam je, da je ta izdajica zaslužil pri tem lepem delu 400 tisuč rubljev. — Grimm je bil takoj postavljen pred vojno sodišče in ko se je dokazala njegova krivda, bil je ustreljen. To se je zgodilo 7. t. m. ob 8. uri zjutraj. Izdajica je svojo krivdo priznal in je še dostavil, da to svoje delo smatra kot dokaz kreposti, ker se je tudi v ruski armadi vedno čutil Nemca in da je to, kar je storil, delal iz ljubezni do svoje nemške domovine. Ko mu je prokurator na to opomnil, da je svojo ljubezen do domovine prodajal za drag denar, je izdajica potuhnil glavo in molčal. Na to so zagrmle ruske puške in nemški izdajica se je zgrudil na zemljo. Ta slučaj opominja Rusijo, naj se varuje svojih dobrih nemških prijateljev.

Kako se v Ameriki kregajo časnikarji. Iz Clevelanda se poroča: Poljska lista v Clevelandu «Kuryer Clevelandski» in pa «Polonija» sta si prišla v las. «Kuryerjev» uslužbenec Edvard S. Smilaek je v soboto zjutraj ob 3. uri ulomil v urad «Polonije» na 2083 Broadway ter pričel razmetavati po tiskarni. Zmešal je črke iz različnih omar vse križem. Odprl je nekaj že zaklenjenih form tako, da je padel ves stavek skupaj. Porušil je dalje vse čolne, v katerih so bila nastavljena imena naročnikov in vsled tega zadnjega čina bo morala «Polonija» skoraj prenehati z izhajanjem, ker so ji imena naročnikov in čas, kdaj poide njih naročnina, popolnoma izgubljena. Teodor Gluzinski, urednik «Polonije», je bil ves iz sebe, ker je našel tiskarno v takim položaju.

Osem jih zgorelo. V Bostonu je izbruhnil pred par dnevi v neki hiši ogenj, v kateri so stanovali večinoma Italijani. Kot posledica jih je osem mrtvih, trije težko opečeni, trije hudo poškodovani vsled skoka skozi okna, ostali pa več ali manj pohabljeni. Zgoreli so štirje moški, tri ženske in jeden otrok.

V Ameriki oropali vlak. Iz Branchville se poroča: Skoro na istem mestu kakor pred dvema leti, le pet milj proč od tukaj so roparji po dobro izpeljanem načrtu postavili okoli 7. ure zvečer osobni vlak Southern železnice ter vlomili v ekspresni vagon. V mraku se je vtihotapilo sedem ali osem mož na platformo med lokomotivo in vagonom za prtljago. Nihče jih ni bil zapazil. Kmalu so nastavili svoje Winchester-puške na kurjača in strojevodjo ter jima ukazali vstaviti vlak. Kurjač je skočil raz vlak, strojevodjo pa so pridržali. Pri tem je bilo izstreljenih nekaj streliv. Brezpogojno so se morali vlakovi uslužbenci podati lopovom. Odpeljali so ekspresni vagon in se odpeljali naprej. Ko so preresetali blagajnico, so zopet zapodili strojevodjo nazaj z lokomotivo po ostali del vlaka, ki je potem brez vsake druge zamude dospel semkaj. Tatovi niso nadlegovali potnikov in ne ve se dobro, koliko so odnesli. Pravijo, da jih nihče ne pozna.

16 let po nedolžnem v ječi je bil brat nekega Schlüsselberga, ker so ga obsodili, da je leta 1878 umoril neko kmetico. Obsojen je bil na vešala, a potem pomiloščen na do-smrtno ječo. Sedaj je umrl in hkrati so tudi dognali, da on ni morilec, ampak njegov brat, ki je sedaj 70 let star in katerega so že potegnili v zapor.

Poskušen samomor — s slivovko. Na Dunaju je šel te dni šestoselec Friderik K. v neki hotel in je zahteval tam sobo, v katero se je zaklenil. Dve uri pozneje je zaslíhal sluga hotela težek padec v sobi dijaka. Ulomili so vrata in našli dijaka — na tleh nezavestnega. Na mizi pa je bila steklenica, v kateri je bilo še malo slivovke. Zdravniki so dognali, da se je hotel dijak z alkoholom zastrupiti. Friderik K. je pozneje sam priznal, da se je hotel zastrupiti, ker je dobil v šoli slabo spričevalo.

Vagon z ljudmi je razneslo. Iz Kolonije poročajo: Na postaji Lündenscheid (Westphalen) so obedovali delavci in delavke v železniškem vagonu z železno pečjo. Nkrat je peč razneslo, vagon se je razletel in vsi delavci so bili težko ranjeni, dva sta umrla. Tudi v bližini delujoče ženske so bile težko ranjene. Bajé se je zmešalo med pre-mog razstreljivo, morda dinamit.

Sod ga je zmečkal. 32letni Fr. Jenčič, mizar iz Bat, je hotel pomagati zvaliti raz voza en sod. Komaj pa se je približal vozu, zdrsne sod in se zvali na njega ter ga je tako strašno zmečkal, da so ga morali takoj prenesti v bolnišnico in je malo upanja, da ostane pri življenju. Jenčič je oče osmero otrok.

Rop na mrtvaškem odru. Pred nekaj dnevi je umrla 18letna hčerka posestnika Danilo Plavsitija v Kosilotivani. Ob njenem mrtvaškem odru je stražila neka ženska imenom Jula Csebenanc. Po srbski navadi krasi vrat mrtvecev ovratnik iz 18 dukatov. Ženska je pozelela denarjev, odrezala je mrtvi deklici ovratnik in ga skrila v svojem žepu. Da bi zbrisala sled svojega ropa, je mrtvaški oder zažgala in je rekla prihitelim ljudem, da je ogenj provzročila padajoča sveča. Ko so ljudje gasili, tekla je tatica domov in skrila dukate. Uvedena preiskava pa je njen zločin spravila na dan in je predrzna tatica sedaj že v zaporu.

Mačeho umoril. Vdova pred nekaj leti umrlega premožnega kmeta Martina Lupokaticza je dobivala od svojega pastorka letno rento. Skopi pastork se je skoro naveličal tega izdatka in je s pomočjo svoje žene umoril mačeho. Truplo je razsekal in posamezne kose dal žreti prašičem. Groznemu dejanju so te dni prišli na sled.

Mačka rešiteljica. V Kromerizu bi se skoro vsa rodbina mehanika Šovaneka po noči zadušila. Plini iz zaprte peči so napolnili sobo in že je bilo nekaj oseb rodbine popolnoma omamljenih. V tem trenutku je po sobi skakajoča mačka zbudila gospodinjo, ki je imela še toliko moči, da se je splazila k oknu in okno odprla. Posrečilo se je spraviti k zavesti vseh 7 oseb, samo 16letna mehanikova hčerka še ni izven nevarnosti.

Črnogorski princ Mirko se je zaročil v Nizzi z gospico Kostantinovičev, hčerko srbskega polkovnika Kostantinoviča.

Sestro zažgal. V Hamondu je triletni Viljem Novak nalašč in iz same škodoželjnosti zažgal obleko svoje mlade sestrice, ko sta bila sama doma, ter je gledal, kako se je zvijala v smrtnih mukah. Njegov oče, ki je kurjač, je odšel na delo. Malo za tem je mati mladega Vilčeta hudo okarala vsled razposajenosti, ter odšla v prodajalnico. Prišedši nazaj čez kakih 15 minut zaduhala je v sobi smrad in dim, kakor bi se žgalo meso. Na tleh pa je zagledala svoje mlado dete vse goreče in zvijajoče se v zadnjih mukah. Blizo nje pa je stal poredni fant ter jo gledal. Povedal je, da je sam zažgal

sestrino obleko, in pri tem ni kazal nikakega kesanja.

Nov nadvojvoda. Nadvojvodinja Marija Kristina, soproga nadvojvode Petra Ferdinanda je povila sina.

Očeta ustrelila je 27letna samska Naza Leskova v Strmecu pri Varaždinu, ker jo je prijemal radi nezakonskega otroka. Ker oče ni bil takoj mrtev, pobila ga je še s kladivom. Morilko in nje sestro so prijeli.

Polovico roke odrezal. Andrej Tušar iz Tribuše na Kranjskem je rezal slamo za živino. Po nesreči potisnil je levo roko preveč pod rezilo ter si na ta način odrezal polovico roke s prsti vred. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico koder so mu morali odrezati roko!

Ta pa ta! Ano Grželj, doma iz Senožč, so bili senožeški fantje položili v mrzlo korito. Radi tega so bili obsojeni pri dežel-nem sodišču v Ljubljani. Ta dogodek jo je tako silno razveselil, da ga je hotela proslaviti z novo ruto na glavi. Take rute pa ni imela in denarja tudi ne, da bi jo kupila. Šla je torej tja v neko prodajalnico, kjer je ruto — ukradla. Potem se je pričela gonja za njo. In kar štirje policaji so se je morali lotiti. Pa še jih je osuvala in kričala: »V Trstu me jih je držalo šest, pa sem le ušla.« No, v Ljubljani vendar ni imela te sreče, marveč so jo oni štirje odvedli na tisti Žabjek, kjer je prejšnjega dne triumfirala nad senožeškimi fanti.

20.000 kron v slami skritih. Na Dunaju so prijeli beračico Ano Svobodo, ki je beračila, a imela 20.000 kron svojega premoženja skritih v slami.

Obrezujejo zlat denar. Iz Lvova se piše: Jedva se je pokazal zlat denar med občinstvom, že se tudi pokazujejo obrezani kosi. Nekateri so tako mojstersko obrezani, da so iz kosov po 10 kron vzeli zlata za eno krono. »Slowo Polskie« trdi, da to-le operacijo opravljajo gališki judje.

Velika lakota vlada na Koreji. Mnogo krajev je brez prebivalstva, ker so prebivalci odšli drugam iskat si hrane.

Ustaja kaznjencev. V Concordia ječi v Neaplju so se uprli kaznjenci, ker se jim je prepovedalo kajenje. Dva stražnika sta težko, več stražnikov pa lahko ranjenih. Končno so se morali kaznjenci udati.

Zoper komarje. Spodnja državna zbornica države New Jersey je dovolila 10 tisoč dolarjev za zatiranje komarjev.

Jayna zahvala.

Zavod šolskih sester v Mariboru si šteje v dolžnost, izreči vsem blagim dobrotnikom mariborskega mesta in okolice tem potom najgorkejšo zahvalo za obilne milodare, s kojimi so bile te dni sestre blagovoljno obdarovane.

Mili Bog bodi vsem plačnik!

Loterijske številke.

Gradec 15. marca: 11, 10, 74, 72, 66,
Dunaj 15. marca: 52, 32, 85, 73, 89,

Tesarski mojster

se priporoča za

vsa tesarska dela
za mesto in okolico.

Novo stavbe kakor tudi popravila se izvršujejo točno in zelo po ceni.

94 3-3

Jožef Nekrep

Maribor,

Koroško predmestje, Duhatschg.

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila

v Mariboru.

Za sveti postni čas najbolj primerna molitvena knjiga

Marija žalostna Mati Božja.

Spisal Fr. Bezjak, župnik pri Sv. Marku.

VI. natis.

Obsega pouk o češenji žal. matere Božje, pobožnost sedem petkov v čast žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmij.

Vešana v polusnje 1 K 20 h., v usnje z zlato obrezo 2 K 40 h.

po pošti 20 kr. več.

Znesek se lahko pošlje v poštih znamkah ali po poštni nakaznici.

Semena!**Semena!****Razne vrste pese (rone)**dalje raznovrstno **semena za zelenjavo, cvetlice, posebno pa za detelje in trave**

vseh vrst in v najboljši kvaliteti priporoča 89 12-2

M. Berdajs,
Maribor trgovina z mešanim blagom in semenjem Maribor**Dr. T. Birngast**

110 3-1 zdravnik vseh strok

naznanja s tem slavnemu občinstvu, da se je pri Sv. Trojici v Slov. gor. hiš. št. 51 (poprej zdravnik Deanino) nastanil ter se priporoča v blagohoten obilen obisk.

Vabilo.

na

občni zbor**Posojilnice v Trbovljah,**registrovane zadruga z neomejenim poroštvom,
na velikonočni torek, dne 1. aprila t. l.

ob 11. uri dopoldne v kapelaniji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje letnega računa za l. 1901. 118 1-1
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzornišva.
5. Nasveti in slučajnosti.

Načelstvo.**Vpokojen duhovnik** lavantinske škofije želi kupiti malo hišo z dvema ali

tremi sobami in malim vrtom v Celjskem ali Slov. Bistriškem okraju. G. župniku bi lahko pomagal v cerkvi in zunaj cerkve po spovednih potih. Približna cena naj bi se naznala upravnistvu „Slov. Gospodarja“. 129 2-1

„Südsteirische Presse“,

časnik v nemškem jeziku, izhajajoč dvakrat na teden, stane mesečno eno krono, za eno leto 12 kron. Slovenci so prošeni, da delajo za razširjenje tega lista, ki je tako dobro ureduvan in vsestransko o svetovni politiki kakor o južnoštajerskih razmerah tako podučljiv, da lahko nadomestuje vsaki nemški časnik po slovenskih hišah in narodnih gostilnah. „Südsteirische Presse“ zagovarja odločno ravnopravnost Slovencev in poučuje tuji svet o pravičnih slovenskih težnjah, ter je za to neobhodno potreben. Ko bodo Slovenci dosegli ravnopravnost narodno, v šoli in uradu, še le tedaj lahko list preneha. Zahtevajte list po gostilnah in kavarnah, kjer so na razpolago že drugi nam sovražni listi. Naročnina in inzerati se pošiljajo na:

Administration der „Südsteirischen Presse“, Marburg.

Slovenska liturgična knjiga!

Novo!**Novo!****Obrednik za organiste.“**

Obsega vse obrede, ki se obhajajo med letom po župnijskih cerkvah na deželi n. pr. na Svečnico, Pepelnico, Cvetno nedeljo, Veliki teden, Markovo i. t. d., blagoslavljanje vode na praznik sv. Štefana, vina na god sv. Janeza, hiš na god sv. Treh kraljev, nove šole, novih orgel i. t. d., sprejem novega župnika, škofa i. t. d. Knjiga lično v platno vezana z rudečo obrezo stane s pošto vred 1 K 60 v. pri založniku č. g. M. Štrakl, kn. šk. revidentu v Mariboru, Štajersko.

Novo!**Novo!****Koralni napevi v navadnih notah!**Vsaka beseda
stane 2 v.Najmanjša
objava 45 v.**MALA OZGANILA**

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 v.Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanih na upravnistvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.**Dva lepa travnika** na Lazah, ki ležita blizu okrajne ceste, katera pelje proti Sv. Jakobu v Slov. gor., se takoj prodasta. Prvi meri 2 orala 587 □ sežnje, drugi 2 orala 1385 □ sežnje. Eden je cel potrošen s tomaževe žlindro. Ceno pove lastnik Ignacij Supanič v Vajgnu pošta Jarenina. 122 5-1**Hiša in vila** v Mariboru s sadnim in zelenjadnim vrtom, studencem, za upokojence posebno primerno, je na prodaj. Več pove Anton Merčun, Maribor, Weinbau-gasse 23. 105 3-2**Novo zidana, enonadstropna hiša** 20 minut iz mesta v Radvanju se proda z 2 oraloma njive in travnikom v Radvanju št. 112. Hiša leži pri cesti in potoku ter je pripravna za izvrševanje vsakega obrta. Cena 5500 gld., 2000 gld. lahko ostane. Natančnejše pogoje daje posestnik. 96 3-1**Trdogorske kanarčke** (harcer), petelinčke — z brezplačnim zavojem in v 8 dni poskus — 10 do 30 K, samičice 2 do 3 K priporoča odgojišče zlahtnih drdračev I. E. Weixl v Mariboru, Zofijni trg. 3, levo, 2. nadstropje. Vprašanjem, znamko za odgovor. 103 3-1**Lepo posestvo** 10 minut oddaljeno od cerkve z lepim zidanim poslopjem, 56 m dolgo, potem 14 oralov njiv, travnikov in gozdov, se proda za nizko ceno. 1000 gld. ostane na posestvo, ostalo pa se plača pod lahkimi pogoji. Več se izve pri g. Kosi Franc, gostilničarju pri Sv. Tomažu blizu Ormoža. 117 3-1**Hiša** s 5 sobami, vrt, njiva, svinjski hlev se proda za 3200 gld. (600 gld. lahko ostane) v Studencih št. 18 pri Mariboru. 114 2-1**Lepo posestvo** s hišo, hlevom, s prešo vred, lepim saponosnikom in njivami, se radi starosti pod roko prodaja. Posestvo leži v Malečniku v občini Sv. Petra pri Mariboru, pol ure od mesta. Povpraša naj se pri lastniku Juriju Klemenčič istotam. 74 3-2**Hiša** z vrtom se proda za 1850 gld. Janez Štern, obč. Poberž št. 196, Maribor. 101 3-2**Lepo posestvo** p. d. Svečko v občini Legen, pol ure od mesta Slovegradec, obstoječe iz hiše s tremi sobami, gospodarskem poslopjem z domačim mlinom, kateri je tik poslopja, voda goni tudi mlatnico in rezalni stroj na škednju, stavbe so zidane. — Posestvo obsega 41 oralov 606 □ sež. njiv, travnikov in gozda, tudi se lahko za 1500 K lesa izseka, travnik se radi napeljevanje vode trikrat v letu kosi. Posestvo se radi rodbinskih razmer proda za 8500 K, od katerih lahko 4800 vknjiženih ostane. Več pove Anton Robin v Podgorji pri Slovegradci. 97 3-2**Proste službe.****Postranski zaslužek,**

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.70 Gradec, poste restante.“ 222

Izkušena babica prosi službe kot okrajna babica. Nasiöv pri uprav. 95**Gospodarica** in kuharica išče službe v kakšen farovž. Naslov pri upravnistvu. 100 3-2**Učenec**, ki je izvršil z dobrim uspehom ljudsko šolo, sprejme se takoj v trgovini z mešanim blagom pri Ivan Koletnikovi naslednici na Črni gori pri Ptuj. 112 3-1**Kolarskega učenca** iz poštene hiše sprejme Matija Kukovec, kolarski mojster pri Sv. Andražu v Slov. gor. 111 3-1**Močnega mesarskega učenca** sprejme Friderik Reisman v Mariboru, koroške ulice št. 66. 118 3-1**Organist in cerkvenik**, cecilijansko izurjen, v službi na veliki župniji, želi službo menjati. Naslov pri upravnistvu. 126 2-1**Močnega pekovskega učenca** iz poštene hiše takoj sprejemem. Florijan Plevčak v Šoštanj. 127 2-1**Mlad oženjen šafar**, dobro izurjen v poljedelstvu kakor tudi v vinogradništvu, želi nastopiti službo pri kakvi večji grajščini. Ponudbe na upravnistvo.**Pomočnik** k orgljavcu in cerkveniku se sprejme pri g. Janezu Fürst, organistu v Apačah pri Radgoni. 125 3-1**Služba cerkvenika in orgljarja** je izpraznjena ter se zamore s 1. majem nastopiti. — Cerkveno predstojništvo v Cirkovcah pri Pragarskem. 113 3-1**Slikarskega učenca**, kateri ima veselje do slikarstva in risanja ter je dokro dovršil ljudsko šolo, sprejme Anton Bratkovič, slikarski mojster, Gradec, Grün-gasse št. 38. 180 3-1**V najem se išče.****Gostilno** ali trgovino želi vzeti v najem. Kdo, pove upravnistvo. 106 2-1**KUVERTE**

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru

VABILO

na

• o b č n i z b o r •

Hranilnice in posojilnice v Šmarji,

reg. zadruga z neom. poroštvom,
v nedeljo, dne 16. sušca ob 3. uri popoldne v lastni hiši.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje letnega računa za l. 1901.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Nasveti in slučajnosti.

99 2-2

Ako ni občni zbor sklepčen ob 3. uri, se isti vrši ob 5 1/2 uri popoldne po istem dnevnem redu v smislu § 40 lit. b združnih pravil.

Načelstvo.

Zelite li

562 9-6

več jajec po zimi?

več in boljsega mleka?

kmalu debele, lepe svinje?

zdrava, dobro rejena teleta?

moč., trpež. uprežno živino?

potem primešajte h krmi

● Barthelnovo krmilno apno ●

i nikdar vam ne bode žal,

Navodila razpošilja zastoj

M. Barthel & Co., Dunaj X

Prodajalnice v Mariboru:

M. Berdajs, L. H. Korošec, Franc
Frangež, Josip Kavčič, S. Novak,
Max Wolfram in Pahnerja sinovi.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu
vsakovrstne podobice, molitvenike,
rožne vence, svetinjice, križce.Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših
podobice je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na
drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere
Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so
pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na
steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje
bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje,
trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste,
osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike,
dalje preskrbi za vsak urad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike
s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**.
Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.Pri kmetijski razstavi v Riedu 1901
najvišje odlikovanje z zlato svetinjo.

Novo!

Podkove za vole

patent. Zehetbauer.

Neobhodno potrebno za posestnike, go-
spodarstva, pivovarne, žganjarije itd.

Glavno zastopstvo: 455 25-11

Echinger & Fernau

DUNAJ XV, Neubaugürtel 7 in 9.

Prospekti na zahtevanje.

Novo!

Deželni sekundarij Graške občne bolnice . . .

dr. Janko Ser nec : : :

naznani, da se je kot praktični zdravnik vŠoštanju na Štajerskem naselil, kjer ordinuje

v hiši Posojilnice na glavnem trgu

113 2-1

Trgovina z železnino v Radgoni

v
Štefan Kaufmanpriporoča slavnemu občinstvu najboljše
ocelne motike, lopate in pristno šta-
jersko železo.

● Vse po najnižji ceni. ●

Solidna in točna postrežba.

115 5-1

Orgeljski stavbar.

Ker sem prevzel že dalje časa znano firmo mojega očeta Franc
Naraks, naznanjam č. gg. duhovnikom, da izdelujem **cerkvene**
orglje po najnovjšem sistemu (mehanizem s cevjo na stoške),
v čemer sem se vežbal dve leti pri raznih slavni mojstrih v Pa-
derbornu na Bavarskem. — Predelujem in popravljam tudi sta-
rejše orglje. — **Ivan Naraks ml.**, izkušeni orgljarski stavbar.
Petrovče pri Žalcu.

87 3-2

Razne

uradne pečate

kuverte

s firmo

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

